

Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης

Ενημερωτικό Δελτίο αρ. 14

Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2026

Το Ενημερωτικό Δελτίο του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (ΙΦΕ) έχει ως στόχο να ενημερώνει σχετικά με τις δράσεις και τα νέα των μελών και των φοιτητών του Τμήματος. Η Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης είναι ένα διεπιστημονικό πεδίο, το οποίο μελετά την επιστήμη ως σύνθετο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό φαινόμενο και αναδεικνύει τις φιλοσοφικές διαστάσεις των θεωριών και της πρακτικής της. Εξετάζει τις φιλοσοφικές, εννοιολογικές, και ιστορικές προσεγγίσεις της επιστήμης εν γένει, των επιμέρους επιστημών (φυσικές επιστήμες, ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, επιστήμες της ζωής και της νόησης, μαθηματικά και λογική) και της τεχνολογίας. Τα [μέλη ΔΕΠ](#) του Τμήματος περιλαμβάνουν μερικούς από τους πιο ειδικούς παγκοσμίως στον τομέα τους, ενώ αρκετοί από τους καθηγητές του Τμήματος ηγούνται ή συνεργάζονται σε [διεθνή ερευνητικά προγράμματα](#). Το Τμήμα αποτελείται από τρεις Τομείς: Ιστορίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας, Φιλοσοφίας και Θεωρίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας και Επιστημών της Γνώσης και της Νόησης. Προσφέρει το μοναδικό [προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών](#) στην Ιστορία και Φιλοσοφία της Επιστήμης στην Ελλάδα και 9 [μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών](#) στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, τα οποία καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τη φιλοσοφική έρευνα στο πλήρες εύρος της, την ιστορία των επιστημών και της τεχνολογίας, τη σχέση κοινωνίας-επιστήμης-τεχνολογίας, τις επαυξημένες κειμενικές σπουδές, και τη σύγχρονη γνωστική ψυχολογία. Το ΙΦΕ είναι ένα από τα Τμήματα Ανθρωπιστικών Σπουδών στην Ελλάδα με τους υψηλότερους δείκτες διεθνών ετεροαναφορών.

Βραβεύσεις - Διακρίσεις

- Το [Meyer-Struckmann-Preis](#), το ετήσιο βραβείο της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Χάινριχ Χάινε του Ντύσσελτορφ, θα απονεμηθεί φέτος στον καθηγητή **Χρυσόστομο Μαντζαβίνο** για την ερευνητική του συμβολή στον τομέα της θεσμικής ανθεκτικότητας. Περισσότερες πληροφορίες για αυτή την πολύ σημαντική διάκριση, μπορείτε να βρείτε στον σύνδεσμο: <https://hub.uoa.gr/en/meyer-struckmann-prize-2026-goes-to-chrysostomos-mantzavinou/>

- Η **Ελλη Δανάη Βαρτζιώτη**, υποψήφια διδακτόρισα του ΙΦΕ και ερευνήτρια στο Παρατηρητήριο Έρευνας για Υπαρξιακές Απειλές του ΕΚΠΑ (επιβλέπων: Τ. Τύμπας), τιμήθηκε με το βραβείο **Best Paper Award στο Green-AI Workshop (Grounding Research on Energy- and Resource-Efficient Networks for Sustainable AI)**, το οποίο έλαβε χώρα με το ECML-PKDD 2026 στη Νάπολη, στις 7 Σεπτεμβρίου 2026. Το βραβείο απονεμήθηκε για την ερευνητική εργασία με τίτλο “From Tokens to Watt-hours: Analytical Energy Estimation for LLM Inference on Modern GPUs”, την οποία υπογράφει μαζί με τις/τους Tina Vartziotis, Rodopi Kosteli, George Dasoulas, Michael Keckeisen, Konstantinos Skianis, Sotirios Kotsopoulos και Francesca Dominici.

- Ο **Βασίλης Γιαννούλης**, υποψήφιος διδάκτορας στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ (επιβλέπων: Τ. Τύμπας), επιλέχθηκε ως αποδέκτης της **υποτροφίας «Grace C. N. Wei»**, στο πλαίσιο του προγράμματος IEEE Computer Society WEIGD Student Support Fund (2026).

- Η **Ελένη Κυριάκου**, υποψήφια διδακτόρισα στο ΙΦΕ (επιβλέπων: Τ. Τύμπας), έλαβε συνεπιχορήγηση από την πρωτοβουλία Global Digital Cultures του Πανεπιστημίου του Άμστερνταμ για τη διοργάνωση εργαστηρίου με τίτλο **«Examining the Governance of European Datafied Borders»**, το οποίο έλαβε χώρα στο Άμστερνταμ τον Ιούλιο του 2026.

Ερευνητικά Νέα

- Ο υποψήφιος διδάκτορας **Anders Korsgaard** ολοκλήρωσε με επιτυχία τρίμηνη ερευνητική επίσκεψη στο TIK Centre for Technology, Innovation and Culture του Πανεπιστημίου του Όσλο (Απρίλιος–Ιούλιος 2026), στο πλαίσιο υποτροφίας κινητικότητας Erasmus+. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του, πραγματοποίησε πρωτογενή έρευνα για τη διδακτορική του διατριβή, συμπεριλαμβανομένων ποιοτικών συνεντεύξεων με σχετικούς φορείς. Η διδακτορική του έρευνα μελετά τις υποσχέσεις που συνοδεύουν τη διαμόρφωση του ‘European Health Data Space’, και, εν προκειμένω, πώς αποκτούν συγκεκριμένη μορφή και μεταφράζονται στο εθνικό πλαίσιο της Νορβηγίας. Παράλληλα, συμμετείχε στις ακαδημαϊκές δραστηριότητες του TIK Centre και παρουσίασε την έρευνά του σε δύο ομιλίες, μία στο TIK Centre και μία στο Πανεπιστήμιο του Trondheim.

- Ο καθηγητής του ΙΦΕ **Τέλης Τύμπας**, vice-president of research της European Inter-University Association on Society, Science and Technology (ESST), ειδικός στη μελέτη των τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης από την οπτική της ιστορίας της τεχνολογίας και του STS, θα συντονίσει το έργο διεθνούς ομάδας από τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες (SSH) που θα υποστηρίξει το

νέο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Horizon **‘OmenXR—Recreating Real World Environments in Extended Reality for Remote Collaboration’**, το οποίο επιλέχθηκε για χρηματοδότηση ύψους 5.053.000 ευρώ. Το Πρόγραμμα αυτό επικεντρώνεται στις τεχνολογίες που συνδέονται με αυτό που είναι γνωστό ως ‘εκτεταμένη’, ‘επαυξημένη’ ή ‘εικονική’ πραγματικότητα.

- Όπως ανακοινώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2026, ο συνολικός προϋπολογισμός του Ευρωπαϊκού Προγράμματος **COST ‘DATAMIG – Data Matters: Sociotechnical Challenges of European Migration and Border Control’** στο οποίο ο καθηγητής του ΙΦΕ **Τέλης Τύμπας** είναι **Action Chair**, θα ανέλθει σε 670.000 ευρώ. Στο Πρόγραμμα αυτό, το οποίο θα ολοκληρωθεί το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028, είναι ήδη μέλη πάνω από 350 ερευνήτριες/ερευνητές από όλη την Ευρώπη. Ως grant holder institution, το ΕΚΠΑ έχει μέχρι στιγμής υποστηρίξει την απονομή 33 υποτροφιών στο πλαίσιο του Προγράμματος (Virtual Mobility Grants και Short Term Scientific Missions Grants).

- Στην ομάδα του ΕΚΠΑ που εργάστηκε στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα **Erasmus+ ‘BloomingAI -- Developing an AI-powered Open-Source Learning Platform based on Bloom’s taxonomy’**, το οποίο επικεντρώνεται στην κριτική χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στην έρευνα και την εκπαίδευση, με έμφαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μέσω σχεδιασμού και αξιοποίησης ανοιχτής τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης (προϋπολογισμός: 400.000 ευρώ), συμμετείχε κατά το πρώτο από τα τρία ακαδημαϊκά έτη υλοποίησής του (2025-2026), εκτός από τον επιστημονικό υπεύθυνο του ΕΚΠΑ, καθηγητή του ΙΦΕ **Τέλη Τύμπα, η Μαριάνθη Γριτζιώτη**, επίκουρη καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με γνωστικό αντικείμενο «Υπολογιστική Σκέψη και Ψηφιακές Δεξιότητες στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση», καθώς και μία ομάδα μεταδιδακτορικών ερευνητών και ερευνητριών αποτελούμενη από την **Μαριλένα Πατεράκη** και τους **Ιάσονα Σπήλιο, Γιώργο Περτσά και Πάνο Τσιμπούκη**.

- Στην ομάδα του ΕΚΠΑ που έχει αναλάβει το ρόλο του εξωτερικού Ethics Advisor στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Horizon **‘CIRCULOOS—Elevate sustainability, try the circular way of manufacturing’**, το οποίο στοχεύει στην υποστήριξη της κυκλικής οικονομίας με στόχο τη δημιουργία ευέλικτων και βιώσιμων εφοδιαστικών αλυσίδων, προστέθηκε η **μεταδιδακτορική ερευνήτρια Χριστίνα Ζωή Σιαμαντά**, ειδική στα πεδία Environmental Humanities, Environmental Ethics, Environment-Science-Technology (επιστημονικός υπεύθυνος έργου στο ΕΚΠΑ: Τέλης Τύμπας, καθηγητής ΙΦΕ).

- Ο **Frank Veraart** επισκέπτης καθηγητής στο Εργαστήριο Επιστήμης, Τεχνολογίας και Καινοτομίας στην Κοινωνία

Το Εργαστήριο Επιστήμης, Τεχνολογίας και Καινοτομίας στην Κοινωνία (ΕΤεΚΚ) του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ έχει τη χαρά να υποδέχεται ως επισκέπτη καθηγητή τον **Frank Veraart**, επίκουρο καθηγητή Ιστορίας της Τεχνολογίας στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο του Αϊντχόφεν. Κατά την παραμονή του, από τις 26 Σεπτεμβρίου έως τις 10 Νοεμβρίου 2026, θα συνεργαστεί με μέλη του Εργαστηρίου σε κοινές ερευνητικές δράσεις για την ιστορία της βιωσιμότητας, τις σχέσεις περιβάλλοντος και κοινωνίας και τη συμβολή της ιστορικής έρευνας στη διαμόρφωση πολιτικών για την αγροδιατροφή και τις πρώτες ύλες.

Τα επιστημονικά ενδιαφέροντα του **Frank Veraart** περιλαμβάνουν τη νεότερη και σύγχρονη ιστορία, τις περιβαλλοντικές σπουδές, την ιστορία των μεταφορών και της κινητικότητας, τον χωρικό σχεδιασμό και την ιστορία της πληροφορικής. Το έργο του εξετάζει πώς η τεχνολογία και οι επιλογές των εμπλεκόμενων κοινωνικών δρώντων επηρεάζουν τις κοινωνικές εξελίξεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στην ιστορική διαμόρφωση των διακρατικών αλυσίδων πρώτων υλών και στις αντισταθμίσεις μεταξύ διαφορετικών στόχων βιωσιμότητας που ανακύπτουν κατά την ανάπτυξή τους. Μελετά πώς το διεθνές εμπόριο επηρεάζει την ευημερία και την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα στους τόπους εξόρυξης, παραγωγής και κατανάλωσης, αναδεικνύοντας τις τοπικές επιπτώσεις αυτών των αλυσίδων. Στο πλαίσιο της επίσκεψής του, ο Frank Veraart θα συμμετάσχει στα σεμινάρια των υποψήφιων διδακτόρων του Εργαστηρίου και θα δώσει δημόσια διάλεξη.

Εκδηλώσεις – Διαλέξεις (περασμένες)

- Ο καθηγητής **Χρυσόστομος Μαντζαβίνος** συμμετείχε σε στρογγυλή τράπεζα στο πλαίσιο των **4 Δελφικών Διαλόγων** που έλαβαν χώρα στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών από 3 έως 4 Ιουλίου 2026 με θέμα το "**Μέλλον της Ανθρωπότητας**".
-

• Κατά την περίοδο **6-10 Ιουλίου 2026** πραγματοποιήθηκε το “ [15th Panhellenic Logic Symposium](#)” στα Αμφιθέατρα Α και Β του Τμήματος. Ο θεσμός “Panhellenic Logic Symposium” ιδρύθηκε το 1997 στη Λευκωσία και διοργανώνει συνέδριο ανά διετία, στην έδρα διαφορετικού Πανεπιστημίου του ελληνικού χώρου, με στόχο την ενημέρωση για τις πρόσφατες εξελίξεις στο χώρο της Λογικής με την ευρεία έννοια και την αλληλεπίδραση ερευνητών που εργάζονται σε διαφορετικές περιοχές της.

Το επιστημονικό πρόγραμμα του συνεδρίου περιλάμβανε:

- Σύντομα μαθήματα, που παρέδωσαν οι Alexander Kechris (CalTech) και Maryanthe Malliaris (University of Chicago).
- Διαλέξεις ολομέλειας, που παρέδωσαν οι Χριστίνα Βασιλακοπούλου (ΣΕΜΦΕ, ΕΜΠ), Ekaterina Fokina (TU Wien), Su Gao (Nankai University), Alex Kruckman (Wesleyan University), Stevo Todorčević (University of Toronto) και Stefan Vatev (University of Sofia).
- Ειδικές συνεδρίες
 1. The Aristotelean Syllogistic, με ομιλητές τους Marko Malink (New York University), Βαγγέλη Τριανταφύλλου (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων) και Zoe McConaughey (University of Lille)
 2. Modal Logic, με ομιλητές τους Øystein Linnebo (University of Oslo), Aybüke Özgün (University of Amsterdam) και Johannes Stern (University of Bristol)
 3. Logics for Formal Verification, με ομιλητές τους Juha Kontinen (University of Helsinki), Martin Zimmermann (Aalborg University) και Έλλη Αναστασιάδη (Aalborg University)
 4. On the Axiom of Choice, με ομιλητές τους Azul Lihuen Fatalini (University of Leeds), Assaf Shani (Concordia University) και Zoltán Vidnyánszky (Eötvös Loránd University).
- Τριάντα μία (31) παρουσιάσεις εργασιών που επιλέχθηκαν κατόπιν κρίσης.

Στο συνέδριο έλαβαν μέρος 113 σύνεδροι από 23 χώρες της Αμερικής, της Ασίας και της Ευρώπης.

Η ΟΕ εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες της στους ακόλουθους φορείς, οι οποίοι ενίσχυσαν οικονομικά τη διοργάνωση του συνεδρίου: Ακαδημία Αθηνών, ΔΠΜΣ Logic, ΠΜΣ ΙΦΕΤ, Σχολή Θετικών Επιστημών ΕΚΠΑ, Τμήμα ΙΦΕ, Τμήμα Μαθηματικών ΕΚΠΑ, Association for Symbolic Logic, European Mathematical

Society, European Set Theory Society, US National Science Foundation, University of Reykjavik, University of Vienna.

• Ο Καθ. Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος συμμετείχε στο 2ο Θερινό Σχολείο «From Traditional Medicine to Phytotherapy» (6–10 Ιουλίου 2026), το οποίο διοργανώθηκε από το ETHCSTWIN, ένα ερευνητικό πρόγραμμα, το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ (Widera, Twinning) και φιλοξενείται από το Ινστιτούτο Εθνοφαρμακολογικών Μελετών και Φυτοθεραπείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με ΕΥ τον Καθ. Νεκτάριο Αληγιάννη. Το Θερινό Σχολείο έφερε κοντά 30 φοιτητές και φοιτήτριες (μεταξύ αυτών 3 από το ΙΦΕ) από την Ελλάδα και το εξωτερικό και ανέδειξε την ουσιαστική διεπιστημονικότητα που απαιτείται για την τεκμηριωμένη και συστηματική έρευνα στην εθνοφαρμακολογία, αξιοποιώντας προσεγγίσεις από την ιστορία της ιατρικής, τη φιλολογία, την αρχαιοβοτανική, τη φαρμακογνωσία, τη χημεία φυτικών προϊόντων, την εθνοβοτανική και τις ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες. Η πρώτη ομιλία του κ. Μπούρα-Βαλλιανάτου αφορούσε το απαιτητικό ζήτημα του εντοπισμού αναφορών σε φυτικά συστατικά σε ιστορικές πηγές και της συσχέτισής τους με της σύγχρονη συστηματική βοτανική ταξινόμηση, ένα από τα σημαντικότερα και διαχρονικότερα ζητήματα συζήτησης στον κλάδο. Η δεύτερη διάλεξή του εξέτασε το ιστορικό υπόβαθρο του περίφημου ιερού αρχαίου ελιξιρίου, γνωστού ως κυκεώνας, στο πλαίσιο των Ελευσίνιων Μυστηρίων. Η παρουσίαση προηγήθηκε μιας διαδραστικής ξενάγησης στον αρχαιολογικό χώρο της Ελευσίνας.

Καθ. Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος

Ομαδική Φωτογραφία Συμμετεχόντων στο 2ο

Θερινό Σχολείο του ETHCSTWIN

• Ο Επ. Καθηγητής **Έρμυλος Πλευράκης** έδωσε ομιλία με θέμα *Metaphysics Proper* στο ετήσιο συνέδριο *Philosophy in Assos* με φετινό θέμα *Georg Wilhelm Friedrich Hegel*, στο Άσσος/Τουρκία (6-9 Ιουλίου).

• Ο Καθ. **Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος**, μαζί με τον συνάδελφό του στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, **Δρ. Γεράσιμο Μερριανό**, συνδιοργάνωσαν τη συνεδρία **«Το Βυζάντιο πέρα από τα στερεότυπα: Επιστήμη και Καινοτομία»** («Byzantium Beyond Stereotypes: Science and Innovation»), στο πλαίσιο του **25ου Διεθνούς Συνεδρίου Βυζαντινών Σπουδών**, το οποίο έλαβε χώρα στο **Πανεπιστήμιο της Βιέννης** μεταξύ **24 και 29 Αυγούστου**. Η συνεδρία συγκέντρωσε διακεκριμένους ερευνητές με στόχο την κριτική εξέταση της νεοεισαχθείσας έννοιας της «καινοτομίας» (“innovation”) ως ενός ισχυρού αναλυτικού εργαλείου για τη μελέτη της βυζαντινής και, ευρύτερα, της μεσαιωνικής επιστήμης. Η συζήτηση που ακολούθησε ήταν ιδιαίτερα ζωντανή και πολύτιμη, αναδεικνύοντας τόσο τις δυνατότητες όσο και τις προκλήσεις που προκύπτουν από την προσπάθεια υπέρβασης των παραδοσιακών στερεοτύπων που αντιμετωπίζουν τη βυζαντινή επιστήμη ως κατεξοχήν συντηρητική. Η ενεργή συμμετοχή του κοινού ανέδειξε τη σημασία αυτής της προσέγγισης και άνοιξε ενδιαφέρουσες νέες προοπτικές για τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να προσεγγίσουμε τη δημιουργικότητα, τον μετασχηματισμό και την παραγωγή γνώσης στον βυζαντινό κόσμο. Η συνεδρία περιλάμβανε τρεις ανακοινώσεις:

- Μαρία Μαυρουδή (University of California, Berkeley): “Modern Perceptions of Tradition and Innovation in Byzantine and Islamic/Arabic Science”
- Γεράσιμος Μερριανός (Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών): “Innovation and Byzantine Alchemy”
- Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών): “Innovation in Byzantine Medicine”.

Π. Μπούρας-Βαλλιανάτος, Μ. Μαυρουδή, Γ. Μερριανός (αριστερά προς δεξιά)

• Η **Ειρήνη Σκοπελίτη**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γνωστικής Ψυχολογίας, συμμετείχε στο **International Joint SIG 3 & SIG 20 EARLI Conference**, με θέμα «Bridging Conceptual Change and Inquiry: Pathways to Meaningful Learning», το οποίο πραγματοποιήθηκε στις **25–27 Αυγούστου** στο University of Turku, στη Φινλανδία.

Στο πλαίσιο του συνεδρίου:

- διοργάνωσε το συμπόσιο με τίτλο «Rethinking Beliefs about Learning and Teaching: Conceptual Change across Teacher Education», στο οποίο παρουσίασε την εργασία «Promoting Conceptual Change in Pre-Service Teachers' Beliefs About Self-Regulated Learning».
- συμμετείχε στην παρουσίαση της προφορικής ανακοίνωσης με τίτλο «Investigating the Natural Number Bias in Adults' Equation Solving: Evidence from Eye-Tracking», η οποία εκπονήθηκε σε συνεργασία με τη Δήμητρα Περίχαρου, απόφοιτη του ΔΠΜΣ «Γνωσιακή Επιστήμη» του Τμήματος.
- συμμετείχε στην παρουσίαση της αναρτημένης ανακοίνωσης με τίτλο «Children's Conceptualizations of Religious Agents Across Domains: A Conceptual Change Study».

• Το ΕΤεΚΚ και οι Πολιτικές Αγροοικολογικής Μετάβασης της Νέας ΚΑΠ

Το Εργαστήριο Επιστήμης, Τεχνολογίας και Καινοτομίας στην Κοινωνία (ΕΤεΚΚ) του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ υπο την διεύθυνση του καθηγητή **Στάθη Αραποστάθη**, έχει αναλάβει την επιστημονική επιμέλεια της διαδικασίας διαβούλευσης της Περιφέρειας Θεσσαλίας για τη Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική 2028–2034. Η πρωτοβουλία είχε ως στόχο να καταγράψει τις ανάγκες, τις εμπειρίες και τις προτεραιότητες των ανθρώπων του αγροδιατροφικού συστήματος και να τις μετατρέψει σε τεκμηριωμένες προτάσεις πολιτικής. Στο πλαίσιο αυτό, το ΕΤεΚΚ σχεδίασε τα εργαλεία της διαβούλευσης. Στην **κεντρική εκδήλωση της 26ης Αυγούστου** συμμετείχαν περίπου 350 άτομα, ενώ 150 παραγωγοί και εκπρόσωποι φορέων έλαβαν μέρος σε εξειδικευμένα εργαστήρια για τη φυτική και τη ζωική παραγωγή και τη μελισσοκομία. Παράλληλα, ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο διέκρινε τη δυνατότητα συμμετοχής του αγροτικού κόσμου της Θεσσαλίας.

Η συμβολή των κοινωνικών επιστημών σε μια τέτοια διαδικασία δεν περιορίζεται στη συλλογή απόψεων, αλλά περιλαμβάνει και τη μελέτη και ανάδειξη των αλλαγών ως κοινωνικοτεχνικών μετασχηματισμών. Η επιστημονική εμπλοκή των κοινωνικών επιστημόνων του ΕΤεΚΚ στη διαδικασία διαβούλευσης και συνδιαμόρφωσης προτάσεων πολιτικής δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε ομάδες με διαφορετική θέση και εμπειρία να συμμετέχουν ουσιαστικά στη συζήτηση και να συνδιαμορφώνουν επιλογές για το μέλλον. Η αγροοικολογική μετάβαση αποτελεί κοινωνικοτεχνικό μετασχηματισμό, ο οποίος δεν αφορά μόνο νέες τεχνικές καλλιέργειας, αλλά

και αλλαγές στους θεσμούς, στις υποδομές νερού και ενέργειας, στις μορφές συνεργασίας και στη διαχείριση των φυσικών πόρων. Μέσα από τη συμμετοχική λήψη αποφάσεων, το ΕΤεΚΚ επιδιώκει να συνδέσει την επιστημονική τεκμηρίωση με τη βιωμένη γνώση των παραγωγών, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση δίκαιων, εφαρμόσιμων και κοινωνικά αποδεκτών πολιτικών για τη Νέα ΚΑΠ.

- "Resilient Futures: Sustainability, Community and Agrifood Transition Pathways in Greece", **Stathis Arapostathis**, Vasiliki Karantzavelou, Alexakis, Dimitris Lagouvardos, Yannis Fotopoulos, IST2026, ETH-Zurich, 31 August-2 September 2026

- Ο Καθ. Πέτρος Μπούρας-Βαλλιανάτος είχε τη μεγάλη χαρά και τιμή να διευθύνει το **1ο Θερινό Σχολείο Ελληνικής Παλαιογραφίας**, το οποίο έλαβε χώρα στον ιστορικό χώρο της **Κοργιαλενείου Βιβλιοθήκης στο Αργοστόλι**,

υπό την αιγίδα της Εταιρείας Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, από τις **31 Αυγούστου έως τις 4 Σεπτεμβρίου**. Κατά τη διάρκεια του Θερινού Σχολείου, 25 συμμετέχοντες και συμμετέχουσες από την Ελλάδα, τη Ρουμανία και την Κύπρο συναντήθηκαν στην Κεφαλονιά για να εξερευνήσουν τη συναρπαστική ιστορία και εξέλιξη της ελληνικής γραφής από τον 4ο έως τον 18ο αιώνα. Στο πλαίσιο του Σχολείου, μετέγραψαν μεγάλο αριθμό φύλλων από μεσαιωνικά χειρόγραφα και ανέπτυξαν πρακτικές δεξιότητες στην παλαιογραφία. Επίσης, παρακολούθησαν εξειδικευμένες διαλέξεις σχετικά με διαφορετικές πτυχές των ελληνικών χειρογράφων και της παλαιογραφίας και επισκέφθηκαν τέσσερις σημαντικές ειδικές συλλογές στο νησί, όπου είχαν την ευκαιρία να μελετήσουν χειρόγραφα στο αυθεντικό τους περιβάλλον. Στο Θερινό Σχολείο δίδαξαν επίσης η Σοφία Ξενοφώντος (Κύρια Ερευνήτρια, Ακαδημία Αθηνών) και ο Δημήτριος Σκρέκας (Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης). Διαλέξεις έδωσαν η Δρ Θεοδώρα Ζαφειράτου, ο Δρ Γεώργιος Τσιαπλές και ο κ. Διονύσιος Γαρμπής.

Ο Καθ. Μπούρας-Βαλλιανάτος διδάσκει στο Θερινό Σχολείο.

Ο Καθ. Μπούρας-Βαλλιανάτος εξετάζει ένα μεσαιωνικό χειρόγραφο μαζί με τις/ τους φοιτήτριες/φοιτητές

- "Enacting patchwork resilience: Framing sustainability, restorative justice and future pathways for agrifood systems", Vasiliki Karantzavelou, **Stathis Arapostathis**, Sotiris Alexakis, Dimitris Lagouvardos, Yannis Fotopoulos, **EASST2026, Krakow, 8-11 September 2026.**

- Η Επ. Καθηγήτρια **Κατερίνα Βλαντώνη** συνδιοργάνωσε τη συνεδρία με τίτλο "Toward biomedical and health testing studies? Reassembling testing practices and health futures" στο διεθνές συνέδριο **EASST2026 (European Association for the Study of Science and Technology)** Conference, το οποίο έλαβε χώρα στο AGH University of Kraków (Κρακοβία, Πολωνία) στις **8-11 Σεπτεμβρίου 2026**. Στη συνεδρία αυτή παρουσίασε την εργασία με τίτλο «Contested public (health) appropriations of HIV tests and testing in Greece».

- Ο **Κωνσταντίνος Κωνσταντής**, ο οποίος αποφοίτησε πρόσφατα από το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών του ΙΦΕ, συμμετείχε ως editor του IEEE Ethics History Repository στην οργανωτική επιτροπή του IEEE "Doing the Right Thing" 30th Anniversary Roundtable: "Engineering Judgment, Character and Ethics", το οποίο έλαβε χώρα στο Colorado School of Mines την Πέμπτη **17 Σεπτεμβρίου 2026**.

- Η Καθηγήτρια **Κατερίνα Ιεροδιακόνου** συμμετείχε στο **18^ο SEAAAP συνέδριο**, Alexander of Aphrodisias on Nature and Soul, Physikai scholikai aporiai kai lyseis, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **24-25 Σεπτεμβρίου 2026**.

- Η Καθηγήτρια **Ειρήνη Σκαλιόρα** ήταν μέλος της οργανωτικής επιτροπής του **7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Γνωσιακής Επιστήμης, 1-4 Οκτωβρίου 2026**, Ευλόκαστρο Κορινθίας. Στο πλαίσιο του ανωτέρω συνεδρίου, διοργάνωσε την **στρογγυλή τράπεζα**: "From Tool to Teammate(?): Assessing Cognitive Augmentation and Atrophy in the Age of Integrated AI". Ιδέα Μιχάλη Βίνου, υποψήφιου διδάκτορα στο ΙΦΕ, συμμετέχοντες Μιχάλης Βίνος, Ορέστης Παλέρμος, Φίλιππος Παπαγιαννόπουλος, Ειρήνη Σκαλιόρα, Αμαλία Τσακίρη.

- **Stathis Arapostathis**, "Infrastructuring imaginaries of productivism: Technosciences and transformations in the industrialization of animal husbandry in Greece, 1950-2025", **53rd ICOHTEC ANNUAL MEETING**, Alexandroupolis, **8-11 October 2026**.

- Η καθηγήτρια **Κατερίνα Ιεροδιακόνου** ήταν κεντρική ομιλήτρια στο [5th Central European Graduate Conference in Ancient Philosophy](#) που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη στις **8 Οκτωβρίου 2026**.

Εκδηλώσεις – Διαλέξεις (προσεχείς)

- Η Καθηγήτρια **Κατερίνα Ιεροδιακόνου** θα συμμετάσχει στο συνέδριο IMAGES OF LIFE – LIFE OF IMAGES IN ANCIENT THOUGHT: A Conference in Honour of Karel Thein, October 14-16, 2026, Kampus Hybernská. Τίτλος εισήγησης: *Theophrastus on phantasia*.

- Το *Athens Colloquium in Ancient Philosophy* διοργανώνεται για τέταρτη χρονιά από το *The Athens MA in Ancient Philosophy*, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο της Δανίας στην Αθήνα και το ΚΕΕΦ της Ακαδημίας Αθηνών. Οι ομιλίες γίνονται μία φορά το μήνα, Πέμπτη ώρα 19.00, στο **Ινστιτούτο της Δανίας, Χαιρεφώντος 14**· έχουν διάρκεια 30-40 λεπτών, ακολουθούμενες από μια εστιασμένη κριτική συζήτηση που μπορεί να διαρκέσει έως και 60 λεπτά. – Οι επόμενες ομιλίες:

- Oct. 15: Carlotta Capuccino: “*Secret Doctrines: Platonic Philosophy as a Path of Rational Initiation*”
- Nov. 12: Allegra De Laurentiis: “*On the Aristotelian Roots of Hegel's Soul*”
- Dec. 10: Miira Tuominen: “*Aristotle on Animal Dreams*”

- Το **Διεπιστημονικό Ερευνητικό Σεμινάριο – ΔιεπιδημΎα «Κράτος και δημόσια υγεία στη σκιά των επιδημιών (19ος – 21ος αι.): προσεγγίσεις από την ιστορία και τα ερευνητικά πεδία STS και critical medical humanities»** συνεχίζει για τρίτη χρονιά. Κατά τον τρίτο κύκλο του, το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, το σεμινάριο υποστηρίζεται από το **Princeton Athens Center for Research and Hellenic Studies** και θα φιλοξενηθεί στους χώρους του (**Τιμάρχου 3, πλησίον μετρό Ευαγγελισμός**). Η μορφή του σεμιναρίου έχει ως εξής: μία Πέμπτη τον μήνα, από τις 18:00 μέχρι τις 20:00, ο/η προσκεκλημένος/η του σεμιναρίου θα κάνει μία παρέμβαση τριάντα λεπτών και στη συνέχεια θα ακολουθεί ελεύθερη συζήτηση, προκειμένου να ευνοηθεί η ανταλλαγή ιδεών. Η συμμετοχή παραμένει ελεύθερη σε όσους και όσες από την ακαδημαϊκή κοινότητα, τον χώρο της υγείας και από το ευρύτερο κοινό ενδιαφέρονται για τη σχέση κράτους-υγείας. **Συντονιστές του σεμιναρίου είναι ο Θανάσης Μπαρλαγιάννης (ΚΕΙΝΕ, Ακαδημία Αθηνών) και η Κατερίνα Βλαντώνη (ΙΦΕ, ΕΚΠΑ).**

Μπορείτε να δείτε περισσότερες πληροφορίες και το ετήσιο πρόγραμμα του σεμιναρίου στην ιστοσελίδα. Οι πρώτες συναντήσεις του σεμιναρίου είναι οι εξής:

- **Πέμπτη, 15/10/2026, 18-20:00**, «Πανδημία Covid-19: γιατί έγινε, πώς εξελίχθηκε – αφορμή για σκέψεις σχετικά με τους παράγοντες που ωθούν στην πρόκληση πανδημιών», Τάκης Παναγιωτόπουλος, παιδίατρος-επιδημιολόγος, ομότιμος καθηγητής Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας.

- **Πέμπτη, 19/11/2026, 18-20:00**, «Η ελληνική πολιτική έρευνας και καινοτομίας στην κρίση της COVID-19: Η ΓΤΕΚ και η δημόσια υγεία», Σάντυ Σακορράφου, ιστορικός της επιστήμης, ΣΕΠ/ΕΑΠ, επιστημονική συνεργάτις ΕΙΕ.

- **Πέμπτη, 10/12/2026, 18-20:00**, «Υγειονομική Βαβέλ: αντιμετωπίζοντας την πανδημία της 'ισπανικής' γρίπης στο Μακεδονικό Μέτωπο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου (1918-1919)», Χρήστος Κωνσταντόπουλος, υποψήφιος διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο McGill (Μόντρεαλ) & EHESS (Παρίσι).

• Το Εργαστήριο Επιστήμης, Τεχνολογίας και Καινοτομίας στην Κοινωνία (ΕΤεΚΚ) συνεχίζει την σειρά διαδικτυακών σεμιναρίων με θέμα «Transformative Futures». Πληροφορίες για εγγραφή και σύνδεση στις αμέσως επόμενες μέρες.

Πρόγραμμα Σεμιναρίων:

21 October 2026 17.00 CET (18.00 Athens)

Giorgos Kallis, ICREA Research Professor ICTA- Universitat Autònoma de Barcelona

19 November 2026 17.00 CET (18:00 Athens)

Alexander Damianos, Lecturer, Kent Law School

10 December 2026 17.00 CET (18.00 Athens)

Niki Frantzeskaki, Chair Professor of Regional and Metropolitan Governance and Planning, Utrecht University

14 January 2027 17.00 CET (18.00 Athens)

Phoebe Koundouri, Professor in Environmental Economics, Athens University of Economics and Business

18 March 2027 17.00 CET (18.00 Athens)

Aikaterini Argyrou, Associate Professor, Nyenrode Business University

22 April 2027 17.00 CET (18.00 Athens)

Brice Laurent, Senior Researcher, Center de Sociologie de l' Innovation, Ecole des Mines, Paris

13 May 2027 17.00 CET (18.00 Athens)

Alexandra Nikoleris, Senior lecturer at Environmental and Energy Systems Studies, Lund University

- Ο επ. Καθηγητής **Ερμούλος Πλευράκης** θα συμμετάσχει στη διοργάνωση του διεθνούς συνεδρίου «**Hegel on Historicity**», συνδιοργάνωση με Γιώργο Φαράκλα (Πάντειο Πανεπιστήμιο) και Γιάννη Κοζάτσα (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας) για το International Network Hegel's Relevance, στο **Πάντειο Πανεπιστήμιο, 5-7 Νοεμβρίου 2026**.

- Ο επ. Καθηγητής **Ερμούλος Πλευράκης** θα δώσει διάλεξη με τίτλο Hegels "Metaphysics Proper" between Finite and Infinite Spirit", στην σειρά διαλέξεων Hegel et l'idéalisme allemand του Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne, **14 Νοεμβρίου 2026**.

- Η Καθηγήτρια **Κατερίνα Ιεροδιακόνου** θα συμμετάσχει στο 13th International Round Table on Polychromy in Ancient Sculpture and Architecture, Θεσσαλονίκη **18-21.11.2026**.

Νέα Μέλη ΔΕΠ στο ΙΦΕ

- Η **Ευγενία Μυλωνάκη** γεννήθηκε και μεγάλωσε στο Ηράκλειο της Κρήτης. Αποφοίτησε με άριστα από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και συνέχισε τις διδακτορικές της σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Πίτσμπουργκ, όπου και εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή υπό την επίβλεψη των John McDowell και Kieran Setiya. Τιμήθηκε με την υποτροφία Andrew Mellon και με υποτροφία της American Association of University Women. Έκτοτε έχει διατελέσει επιστημονική υπεύθυνη χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων στη Λειψία, την Πάτρα και την Αθήνα, στην τελευταία ως μεταδιδακτορική υπότροφος του ΙΚΥ.

Το έργο της εκτείνεται στην ηθική, στη φιλοσοφία της πράξης και του νου και στην ιστορία της φιλοσοφίας, με σημεία αναφοράς τον Αριστοτέλη, τον Kant, τον Wittgenstein, τη Murdoch, την Anscombe και τη Foot. Έχει δημοσιευθεί σε κορυφαία περιοδικά, όπως τα European Journal of Philosophy, The Philosophical Quarterly, Philosophical Explorations και British Journal for the History of Philosophy, καθώς και, κατόπιν πρόσκλησης, σε συλλογικούς τόμους των

Oxford και Cambridge University Presses. Η μονογραφία της *Moral Growth: Disruption, Attention and Virtue* πρόκειται να κυκλοφορήσει στον κεντρικό κατάλογο φιλοσοφίας των εκδόσεων Cambridge University Press. Το επιμελητικό της έργο περιλαμβάνει τον τόμο *Reason in Nature* προς τιμήν του John McDowell (με τον Matthew Boyle· Harvard University Press, 2022), αφιέρωμα του *Journal of Philosophy of Emotion* και έναν υπό έκδοση τόμο για τον εκδοτικό οίκο Routledge. Με τον Κωνσταντίνο Σάνδη συνδιευθύνει τη σειρά *Why Philosophy Matters* των εκδόσεων Bloomsbury. Έχει δώσει περισσότερες από πενήντα διαλέξεις ανά τον κόσμο, ανάμεσά τους και κεντρικές ομιλίες. Μετά από θητεία ως Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Πατρών, είναι σήμερα **Επίκουρη Καθηγήτρια Ηθικής** στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ, όπου είχε ξεκινήσει τις σπουδές της.

Ο **Ερμούλος Πλευράκης** γεννήθηκε στην Αθήνα (1981) και είναι απόφοιτος του τμήματος Θεολογίας του ΕΚΠΑ (2003) και Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης (2009), όπου απέκτησε και το διδακτορικό του δίπλωμα στην Φιλοσοφία (2016, Τίτλος Διατριβής: *Das Absolute und der Begriff: Zur Frage philosophischer Theologie in Hegels Wissenschaft der Logik*). Εκ τότε δίδαξε Φιλοσοφία ή πραγματοποίησε μεταδιδακτορική έρευνα στα Πανεπιστήμια της Χαϊδελβέργης, του Τύμπινγκεν, της Ιένας, της Στουτγάρδης, της Αθήνας και της Κρήτης, και έλαβε χρηματοδοτήσεις και βραβεία, μεταξύ άλλων, από τα ιδρύματα Villigst, Thyssen, DAAD και το ΙΚΥ. Το ερευνητικό του έργο επικεντρώνεται, από ιστορική σκοπιά, στην κλασική γερμανική φιλοσοφία (ιδίως Hegel) σε διάλογο με την αρχαία και σύγχρονη φιλοσοφία (κυρίως Αριστοτέλη, Wittgenstein και McDowell). Από συστηματική σκοπιά, εστιάζει σε κλασικά ζητήματα μεταφυσικής, φιλοσοφίας του νου και μεταφιλοσοφίας, ενώ καταπιάνεται και με επίκαιρα ερωτήματα σχετικά με την φύση και την τεχνητή νοημοσύνη. Είναι συγγραφέας μίας μονογραφίας (στον οίκο Mohr Siebeck) και περί των 30 άρθρων σε διεθνή περιοδικά (μεταξύ των οποίων: *Hegel Bulletin*, *Hegel-Studien*, *Hegel-Yeongu*, *Idealistic Studies*, *Zeitschrift für philosophische Forschung* και *Discover Computing*) και συλλογικούς τόμους (των οίκων, μεταξύ άλλων, Brill, De Gruyter και Universitätsverlag Winter), καθώς και (συν)επιμελητής τριών τόμων ή αφιερωμάτων περιοδικών (των οίκων Brill/De Gruyter, Universitätsverlag Winter και Cambridge University Press). Είναι ανώνυμος κριτής σε 18 διεθνή περιοδικά, εκδοτικούς οίκους και κρατικά ιδρύματα, ενώ έχει (συν)διοργανώσει πέντε διεθνή φιλοσοφικά συνέδρια και έχει δώσει τα τελευταία δέκα χρόνια περί τις 50 ομιλίες. Αυτή την περίοδο εργάζεται πάνω σε μία μονογραφία για την μεταφυσική της αλήθειας, της ελευθερίας και της αξιοπρέπειας, διερευνώντας το πεδίο αναφοράς τους σε σχέση όχι μόνο με τον άνθρωπο, αλλά και με τη φύση και τα τεχνητά όντα.

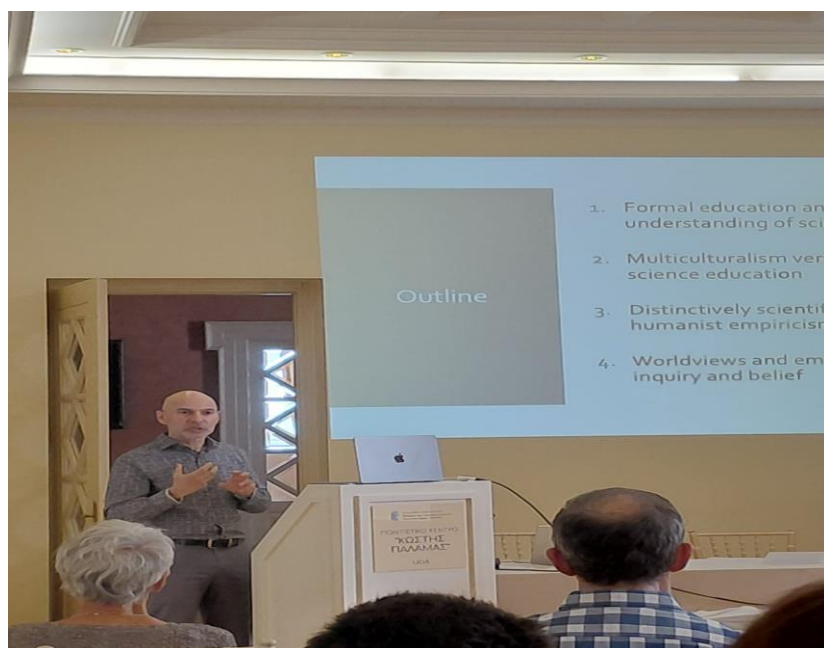

Ορκωμοσία των 2 νέων μελών ΔΕΠ ενώπιον του Πρυτάνεως Γ. Σιάσου

Νέα Σχετικά με τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΙΦΕ

- [Contemporary Philosophy meets Philosophy of Science: Trends and Perspectives: IV \(24-25 September 2026\): Overview · UoA Conferences System \(Indico\)](#)

Με μεγάλη επιτυχία διοργανώθηκε στις **24 και 25 Σεπτεμβρίου** το ετήσιο συνέδριο του αγγλόφωνου μεταπτυχιακού MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science, με τη συμμετοχή σημαντικών ομιλητών από τις ΗΠΑ (Anjan Chakravartty, University of Miami), τη Γερμανία (Monika Betzler, University of Munich) και τη Γαλλία (Gerhard Heinzmann, Université de Lorraine, Nancy). Το συνέδριο παρακολούθησαν μεταξύ άλλων νεοεισαχθέντες φοιτητές καθώς και απόφοιτοι του προγράμματος που προέρχονται από 12 χώρες.

Anjan Chakravartty

Χρυσόστομος Μαντζαβίνος, Monika Betzler, Gerhard Heinzmann (από αριστερά προς τα δεξιά)

- Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των νέων φοιτητών για το ακαδ. έτος 2026-27, το αγγλόφωνο μεταπτυχιακό πρόγραμμα *The Athens MA in Ancient Philosophy* εισέρχεται στο τέταρτο έτος λειτουργίας του. Το Πρόγραμμα προωθεί τη μελέτη της Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας σε όλο το ιστορικό και θεματικό εύρος της. Είναι το μοναδικό Πρόγραμμα στην Ελλάδα (και ένα από ελάχιστα παγκοσμίως) που εστιάζει αποκλειστικά στην Αρχαία Φιλοσοφία ως αντικείμενο συστηματικής μελέτης και έρευνας.

Φέτος υποβλήθηκαν 29 αιτήσεις και έγιναν δεκτοί δεκατέσσερις φοιτητές και φοιτήτριες· ανάμεσά τους, το Athens MA θα φιλοξενήσει αποφοίτους ιδρυμάτων όπως τα πανεπιστήμια του Amsterdam, Renmin, The Hebrew University, and the Ecole Normale Supérieure Lyon. Το *Athens MA in Ancient Philosophy* στεγάζεται στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης και είναι το αποτέλεσμα μιας συνεργασίας μεταξύ τριών μεγάλων ελληνικών πανεπιστημίων, τα οποία ένωσαν τις δυνάμεις τους για να δημιουργήσουν ένα εξαιρετικά ανταγωνιστικό Πρόγραμμα: του ΕΚΠΑ, του Πανεπιστημίου Πατρών (Τμήμα Φιλοσοφίας) και του Πανεπιστημίου Κρήτης (Τμήμα Φιλοσοφίας).

Η διάρκεια του Προγράμματος είναι ένα πλήρες ακαδημαϊκό έτος (12 μήνες – 75 ECTS). Τα δίδακτρα ανέρχονται σε 3000 €, και γλώσσα διδασκαλίας είναι η αγγλική. Για περισσότερες πληροφορίες, επισκεφθείτε τη διεύθυνση <https://athensma.phs.uoa.gr>.

Πρόσφατες Δημοσιεύσεις Μελών του Τμήματος

• Βιβλία:

- Γέμτου, Ε. (2026). *Εικόνα, Τέχνη και Γνώση: Από τη μεσαιωνική χαρτογραφία στη σύγχρονη SciArt*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. ISBN 978-618-204-718-7.

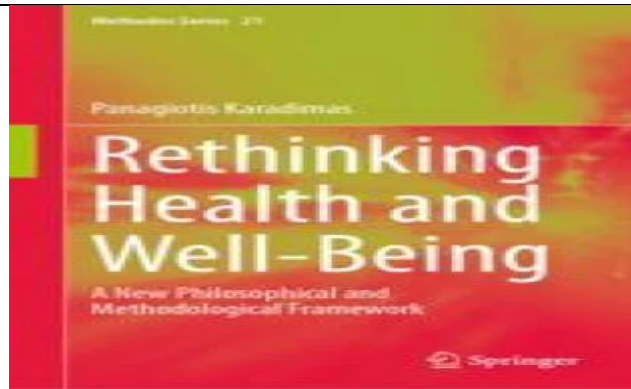

Σύνοψη:

Το βιβλίο *Εικόνα, Τέχνη και Γνώση: Από τη μεσαιωνική χαρτογραφία στη σύγχρονη SciArt* εξετάζει ιστορικά τη σχέση ανάμεσα στην εικόνα, την καλλιτεχνική πρακτική και την παραγωγή γνώσης. Βασική του θέση είναι ότι η εικόνα δεν λειτουργεί απλώς ως αναπαράσταση μιας ήδη διαμορφωμένης πραγματικότητας, αλλά συχνά συμμετέχει ενεργά στον τρόπο με τον οποίο ο κόσμος γίνεται ορατός, κατανοητός και γνωσιακά οργανωμένος.

Ακολουθώντας μια διαδρομή από τη μεσαιωνική χαρτογραφία και τα εικονογραφημένα χειρόγραφα έως την Αναγέννηση, τη νεωτερική επιστημονική οπτικοποίηση και τη σύγχρονη SciArt, το βιβλίο εξετάζει διαφορετικές μορφές σύνδεσης εικόνας, τέχνης και επιστήμης. Συνδυάζει εργαλεία της ιστορίας της τέχνης, της ιστορίας της επιστήμης, των οπτικών σπουδών και των Science and Technology Studies (STS), προσεγγίζοντας τις εικόνες ως ενεργά στοιχεία στην παραγωγή, σταθεροποίηση και κυκλοφορία της γνώσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύγχρονη SciArt, όπου η καλλιτεχνική πρακτική μπορεί να λειτουργήσει ως χώρος πειραματισμού, κριτικής και συν-παραγωγής γνώσης.

- Karadimas, P. 2026. [Rethinking Health and Well-Being: A New Philosophical and Methodological Framework](#). Cham: Springer.

Σύνοψη:

Το παρόν βιβλίο καλεί τους μελετητές να επανεξετάσουν τις έννοιες της υγείας και της ευημερίας. Μια τέτοια επανεξέταση κρίνεται αναγκαία, καθώς μια σειρά ζητημάτων που σχετίζονται με τα εν λόγω θέματα δεν έχουν ακόμη διερευνηθεί επαρκώς από φιλοσοφική σκοπιά. Ενδεικτικά, μπορούμε πράγματι να μιλάμε για γεγονότα που αφορούν την υγεία και την ευημερία; Εάν ναι, αποτελούν οι αξιολογικές κρίσεις απλώς εργαλεία αξιολόγησης ή είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τις περιγραφές μας για τον κόσμο; Εάν η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι αρνητική, οδηγεί άραγε η απόρριψη της ύπαρξης γεγονότων αναγκαστικά σε κανονιστικά συμπεράσματα σχετικά με την υγεία και την ευημερία; Με άλλα λόγια, είναι δυνατή μια αμιγώς περιγραφική προσέγγιση της υγείας και της ευημερίας, η οποία να λαμβάνει υπόψη τα επιστημολογικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε; Παρότι η διευθέτηση των παραπάνω ζητημάτων θα μπορούσε να αναδιαμορφώσει εν μέρει το φιλοσοφικό τοπίο, εξακολουθούν να ανακύπτουν περαιτέρω ερωτήματα, τα οποία χρήζουν διερεύνησης. Δεδομένου ότι ορισμένοι μελετητές συμφωνούν πως η υγεία και η ευημερία συνδέονται, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, σε κανονιστικό επίπεδο, είναι άραγε δυνατή η σύνδεσή τους με αμιγώς περιγραφικούς όρους; Εάν ναι, τι συνεπάγεται μια εννοιολογική σύνδεση για την επιστήμη της υγείας και της ευημερίας, εάν συνεπάγεται κάτι τέτοιο; Είναι δυνατόν να διαμορφώσουμε ένα φιλοσοφικό σχήμα που να περιλαμβάνει μια νέα εννοιολόγηση και μια θεωρητική προσέγγιση, η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση των μεθοδολογιών που σχετίζονται με την επιστημονική διερεύνηση της υγείας και της ευημερίας;

Όλα αυτά τα ερωτήματα ανακύπτουν κατά την ενασχόληση με την εκτενή βιβλιογραφία σχετικά με την υγεία, την ευημερία και τη μεταξύ τους διασύνδεση. Το παρόν βιβλίο επιχειρεί, συνεπώς, να εξετάσει τα ζητήματα αυτά, καθώς και τις συνακόλουθες προεκτάσεις τους, με κάποια λεπτομέρεια. Μέσα από αυτή την προσπάθεια, ευελπιστούμε ότι έχει διαμορφωθεί ένα νέο πλαίσιο προσέγγισης της υγείας και της ευημερίας. Εν συντομία, η υγεία και η ευημερία αντιμετωπίζονται ως έννοιες που δεν μπορούν να διακριθούν μεταξύ τους, ενώ παρουσιάζεται μια μοντελοθεωρητική (model-theoretic) προσέγγιση

της υγείας και της ευημερίας, η οποία φιλοδοξεί να δώσει απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα και στις συνακόλουθες προεκτάσεις τους. Η υιοθέτηση αυτής της μοντελοθεωρητικής προσέγγισης μάς παρέχει μια ευνοϊκότερη επιστημολογική θέση για την αντιμετώπιση σύνθετων μεθοδολογικών ζητημάτων, όπως είναι η τεκμηρίωση αιτιωδών σχέσεων χωρίς να υποκύπτουμε σε προβλήματα μεροληψίας επιλογής και αντίστροφης αιτιότητας. Παράλληλα, διευκολύνει τη μέτρηση της ευημερίας και συμβάλλει στη βελτίωση των πιθανοτήτων επιτυχούς διάγνωσης στον τομέα της ψυχιατρικής.

• Βιβλιοκρισία:

Kyriakidou, S. (2026). [Review of Susan R. Holman – Chris L. de Wet – Jonathan L. Zecher \(eds\), Disability, Medicine, and Healing Discourse in Early Christianity: New Conversations for Health Humanities](#). Abingdon: Routledge 2024. The Byzantine Review, 8, 277–283.

• Άρθρα:

- Fotopoulos, Y., Alexakis, S., Karantzavelou, V., Lagouvardos, D. and S. Arapostathis, "[Enacting commons: infrastructures, productivism, and irrigation management in Greece, 1920s–2020s](#)". *Environmental Research Communications*, Volume 8, Number 8, 2026.

- Gemtou, E. (2026). "[Theorizing the Intersection of Science and Art: A Case Study of an Online SciArt Exhibition in the Context of Science and Technology Studies \(STS\)](#)." *Leonardo*. Advance online publication.

- Gemtou, E. (2026). "[Art and Sociotechnical Imaginaries in the Urbanocene: Comparative Interventions Across Four Cities](#)." *Public Art Dialogue*, 16(1).

- Gotsis, G. (2026). [Book review: M. Anzalone, S. Achella, F. Battaglia & A. Donise \(eds.\): Reconfiguring human autonomy](#). *Neusis*, 32(1), 65-85.

- Ierodiakonou, K. "[Le rôle de la lumière dans le De coloribus](#)", in [L'oeil et le soleil. Réflexions sur la lumière et le feu dans la pensée antique](#), (eds. G. Maggini, A. Vasiliu and M. Zoubouli), *Chôra* (2026), 107–27.

- Ierodiakonou, K. "[Plato on taste and smell, and the Aristotelian criticism](#)", in *New Essays on the Platonic Tradition: In Honour of Paul Kalligas* (eds. R. Chiaradonna, A. Nehamas and V. Tsouna), Leiden: Brill 2026, 113–32.

- Ierodiakonou, K. "[Sextus Empiricus on simple and non-simple indemonstrables](#)", in *Scepticism and Argument: Sextus Empiricus on Logic*, special issue of the journal *History of Philosophy & Logical Analysis* 29, Leiden: Brill 2026:

- Kaplanian A, Vinos M, Maskos U, Skaliora I (2026), α 5-containing Nicotinic Acetylcholine Receptors regulate state transitions in cortical networks gate-

keeping the shift to epileptiform discharges, *Front Neural Circuits*, Aug 7;20:1858893. doi: 10.3389/fncir.2026.1858893, PMID: 42630321; PMCID: PMC13493577

- Karadimas, P. 2026. "[Lexical Utilities, Precautionary Principle, and Continuous Quantities](#)." *Risk Analysis* 46, no. 10: e70374.

- Νατσίδου, Ε. και Α. Τύμπας, «Πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας στα νοικοκυριά ενός ελληνικού δήμου: Η περίπτωση του δήμου Θερμαϊκού», στο *Αναστασία Δημητρίου, Αλέξανδρος Θεοδωρίδης και Ίκαρος Μαντούβαλος (επιστημονική επιμέλεια), Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία: Φιλοσοφικές, Κοινωνιολογικές, Ιστορικές και Παιδαγωγικές Οπτικές, Εκδοτικός Οίκος Κ. & Μ. Σταμούλη, Θεσσαλονίκη, 2026, 503-534.*

- Papavranoussi-Daponte D, Marinos P, Matala E, Skaliora I (2026) Sex-dependent alterations in behavioural development of mice lacking $\alpha 5$ -nicotinic acetylcholine receptors, *J Neurosci Research*, in press (accepted 27/8/2026).

- Pateraki, M. [Building Practical Knowledge in Deep Brain Stimulation in Greece: Navigating, Moving, Adjusting, Sensing](#). *Ethics Soc.* 20, 21 (2026).

- Plevrakis, E. Toward a Logocentric Environmental Metaethics, Σε: *Hegelian Perspectives on the Philosophy of Nature and the Environment*, Diogo Ferrer και Christian Krijnen (επιμ.), 7-32, Leiden: De Gruyter Brill.

- Plevrakis, E. To Be Is to Become: On Hegel's Ontology with Nothing at its Core, Σε: *Idealistic Studies* 56 (2026), 95-117.

- Plevrakis, E. Metaphysics Proper: Hegel, Logic and the Legacy of H. F. Fuda, Σε: *Koreanische Hegel-Studien (Hegel Yeongu)* 59 (2026), 1-42.

- Plevrakis, E. Die „Darstellung Gottes [...], wie er in seinem ewigen Wesen vor der Erschaffung der Natur und eines endlichen Geistes ist“: Über einen Satz aus der Einleitung von Hegels Wissenschaft der Logik, Σε: *Jahrbuch für Hegelforschung* 23 (2026), 45-114.

- Sioumalas-Christodoulou, K. & A. Tympas. (2026). [From Research to Publishing in the Age of AI: Rethinking Science and Technology Indicators](#). Conference Proceedings of the 30th Annual International Conference on Science and Technology Indicators, 994–1010.

- Tympas, A., “On the ‘Black-Box’ of Nuclear Energy Technology: Between Historiographical Observations and Policy Considerations”, *ΘΕΟΛΟΓΙΑ* 97.2, 2026, 279-292.

- Vartziotis, ED., Spilios, I. and A. Tympas, [Localizing Existential Threats: Reflections from the Workshop “STSing Balkans, Balkanizing STS”](#), *EASST Review* 44-2 (2026).

Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, Πανεπιστημιούπολη, Άνω Ιλίσια, 15771, Αθήνα. Τηλ.: +30-2107275586. **Ιστοσελίδα:** <https://www.phs.uoa.gr/>
Πρόεδρος Τμήματος: Καθηγητής Αντώνης Χατζημωυσής
Υπεύθυνος Σύνταξης Ενημερωτικού Δελτίου: Αναπλ. Καθηγητής Ιωάννης Κατσελίδης
Υπεύθυνος Ιστοχώρου Ενημερωτικού Δελτίου: Καθηγητής Χρήστος Παπαθεοδώρου
Για εγγραφή στο Ενημερωτικό Δελτίο παρακαλώ όπως στείλετε email στο katsel@phs.uoa.gr
Το επόμενο Ενημερωτικό Δελτίο θα δημοσιευθεί τον **Ιανουάριο 2027**. Μπορείτε να στέλνετε τις ειδήσεις σας στο katsel@phs.uoa.gr